

LAUSUNTO YLIOPIILASTUTKINNON MATEMATIIKAN KOKEIDEN RAKENTEIDEN MUUTTAMISESTA, ESIMERKKIRAKENTEISTA SEKÄ MUUTOKSEN AIKATAULUSTA

Aikuislukioiden Rehtorit AiRe ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ylioppilastutkinnon matematiikan kokeiden rakenteiden muuttamisesta, esimerkkirakenteista sekä muutoksen aikataulusta.

Yhdistys pitää matematiikan kokeen A-osan painoarvon lisäämistä hyvänä, koska tällöin voidaan paremmin mitata kokelaan todellisia matemaattisia taitoja, tehtävän ymmärtämistä eikä niinkään sitä, miten kokelas osaa käyttää laskinta. Nykyisessä matematiikan yo-kokeen rakenteessa A-osan painoarvo on liian pieni. Ylioppilastutkintolautakunnan ehdotus matematiikan ylioppilaskokeen A-osan painoarvon ja valinnaisuuden lisäämisestä, on hyvä.

Aikuislukioiden Rehtorit -yhdistys kannattaa matematiikan ylioppilaskokeen B-osan yhdistämistä yhdeksi kokonaisuudeksi. B-osaa ei ole tarpeellista jakaa eri osiin. Yhtenäinen B-osa on sekä kokelaan että alustavan arvostelun kannalta selkeämpi. Ylioppilastutkintolautakunnan ehdotus siitä, että B-osan tehtävien ja valinnaisten tehtävien määrä vähennetään, on hyvä.

Aikuislukioiden Rehtorit -yhdistys kannattaa Ylioppilastutkintolautakunnan antamaa esimerkkiä nro 2 matematiikan ylioppilaskokeen mahdollisesta rakenteesta. Ehdotetussa rakenteessa A-osan ja B-osan tehtävien määrä kokonaisuudessaan vähentyy. Myös tavoite kasvattaa A-osan painoarvoa täyttyy, koska A-osan tehtävien määrä lisääntyy yhdellä tehtävällä, joka on kokelaalle valinnainen. A-osan painoarvo kasvaa, kun osaan sisällytetään yksi valinnainen tehtävä ja B-osaan pakolliset tehtävät vähentyvät nykyisestä rakenteesta kahdella. Kun matematiikan ylioppilaskokeen rakennetta muutetaan, tulee huolehtia, ettei koko matematiikan kokeen kokonaisuudesta muodostu kokelaalle liian vaativaa.

Aikuislukioiden Rehtorit -yhdistys kannattaa valinnaisuuden lisäämistä. Valinnaisuus lisää kokelaan mahdollisuutta näyttää osaamistaan niissä tehtävissä, jotka hän osaa. Samalla valinnainen tehtävä helpottaa heikompien kokelaiden suoriutumista. Ylioppilastutkintolautakunnan esittämässä mallissa jää edelleen kuitenkin pohdittamaan, kannattaako valinnaisuutta lisätä pelkästään A-osaan tai B-osaan vai molempiin osiin. Valinnaisuus matematiikan ylioppilaskokeen A-osassa lisää kokelaan mahdollisuutta näyttää matemaattista ajatteluaan ja tehtävän ymmärtämistä laskinohjelman ollessa rajoitettu. A-osan painoarvo lisääntyy, kun kokelas osoittaa ymmärtävänsä tehtävän ratkaisua ilman laskimen tuomaa apua. Valinnaisuuden lisääminen B-osaan on myös hyvä, koska silloin se lisää kokelaan mahdollisuuksia näyttää halutessaan syvempää, soveltavampaa ja laaja-alaisempaa matemaattista osaamistaan, jossa hän voi hyödyntää myös koejärjestelmän ohjelmia vapaasti ja laaja-alaisesti.

Aikuislukioiden Rehtorit -yhdistys kannattaa Ylioppilastutkintolautakunnan esittämiä perusteluita uuden matematiikan ylioppilaskokeen rakenteiden ottamista käyttöön vasta keväällä 2025 ylioppilaskirjoituksissa. Kokelaiden ohjeistamiseen uuden rakennemallin mukaiseen kokeeseen on varattava lukioissa riittävästi aikaa. Kokelaiden on ehdittävä harjoittelemaan riittävästi uuden rakennemallin mukaista ylioppilaskoetta.

Riitta Yrjänä

Aikuislukioiden Rehtorit AiRe ry:n puheenjohtaja